

bb. 40. 2.700 vagon rakodása vasárnap dél-magyarországon

vid/tm/a/La

1963. november 3.

vasárnap is ,, teljes gőzzel ,, folytatták az évi szállításokat a máv szegedi igazgatóságának területén. mintegy 2.700 vagon árut raktak ki, illetve indítottak utnak meg-
rakottan az öt dél-alföldi megye területéről.

irányvonatokkal is gyorsították a szállításokat. makóról például 30 kocsiból álló, építkezési homokkal megrakott szerelvényt továbbítottak. egy másik hasonló vonat indítása pedig a turkevei vörös csillag tsz érdeme. ebben a tzs-ben egy nap alatt 35 vagon raktak meg cukorréppával és így irányvonatként küldhették azt a szolnoki cukorgyárba.

az őszi forgalom segítésének másutt is akadtak dicséretes példái. a kiskőrösi tanács számára 25 vagon kohósalak érkezett vasárnap reggel hét órakor és a község lakóiból toborzott társadalmi munkások segítségével rekordidő alatt, tíz órára minden vagon kiürítettek. a mezőhegyesi cukorgyár dolgozói 30 vagon cukorrépat a szokásos négy óra helyett két óra alatt, a nagykőrösi konzervgyárban tíz vagon árut - közöttük több vagon üveget - hét óra helyett három óra alatt raktak ki.

sok helyen, mint például a szegedi, a kecskeméti, a békéscsabai vasútállomáson a kisz-brigádok nyújtottak segítséget a vagonok rakodásában.

a szegedi aköv mintegy nyolcvan gépkocsija is eredményesen működött. munkájukat urh-adó-vevőkkel irányították, s észszerű munkaszervezéssel jól kiegészítették a vasút tevékenységét.
/mti/

--

bb. 41. vasárnap is serény munka folyt a somogyi földeken

vid/tm/a/La

1963. november 3.

somogy megyében november első vasárnapján több mint 300 gépállomási és termelőszövetkezeti traktoros ült gépének nyergébe és egész nap folytatta a mélyszántást. a kaposvári gépállomás körzetében az osztopáni gyüzelem, a hetesi vikár béla, és a zselickis faludi közös erő letakarított kukorica-, burgonya- és cukorrépa tábláin készítettek elő a talajt a tavasziak alá. a kaposvári latin-ka termelőszövetkezetben már csak a kukorica várja a törést, ezért a gazdaság tagjai vasárnap is ezt a munkát folytatták. toponár határán a kukoricaszár vagásában serénykedtek, hogy szabaddá tegyék az utat a szántótraktorok előtt. a vasárnapi munka eredményeként somogyban újabb ezer holddal növekedett az őszi mélyszántás, és több ezer mázsa termés került fedél alá, vagy a tárolóhelyekre./mti/

- v é g e -
- 18 -

19.00/a

KK

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I, Fém utca 6-7. Telefon: 150-490, 350-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1963. november 4.

bb 1. népszerű természettudományos könyvek jelennek meg a gondolat-könyvkiadónál

i bi/tr-lm fm

1963. november 4.

a gondolat könyvkiadó még ebben az évben több érdekes népszerű természettudományos könyvet jelentet meg. horváth árpád: a végtelen világegyetem című könyve, amely a családi kiskönyvtár sorozatban jelenik meg, elsősorban a falusi olvasóközönségnek szól. megmagyarázza a legfontosabb, szabad szemmel is látható égi jelenségeket és megcáfolja a hozzájuk fűződő babonás elképzeléseket. bebizonyítja, hogy a csillagos ég is a természet törvényei szerint mozog és olyan anyagi világ, amelynek törvényeit az ember megismerheti és felhasználhatja a társadalom érdekében. a kötetet sok kép és ábra illusztrálja.

a tit csillagászati szakosztályainak országos választmánya szerkesztette a csillagászati évkönyv 1964. című kötetet. az évkönyv első része az 1964. évre szóló csillagászati táblázatokat és grafikonokat /nap, hold kelte, a bolygók adatai, stb./ tartalmazza, és ismerteti a hazai csillagvizsgáló intézetek és a tit csillagászati szakosztályainak munkáját. a kötet második részében tudományos ismeretterjesztő cikkek foglalkoznak a csillagászat és az űrhajózás időszerű kérdéseivel és legújabb eredményeivel.

vécsey zoltán: a forrongó föld című könyve színes, érdekes stílusban ismerteti a föld belső felépítését, az egyes övek kialakulásának elveit, a magmák fejlődését, a szeizmikus mozgásokat. bemutatja a föld felszínére ható külső erők szerepét, így a jég, az eső és folyóvíz, valamint a levegő pusztító és építő hatását is.

az új kincseskönyv két kötete az ember otthonával és környezetével kapcsolatos természettudományos ismereteket, gyakorlati tanácsokat foglalja össze. az egyes fejezetek szerzői mindenekelőtt az egészséges otthon kérdéseivel, a táplálkozás, az öltözködés, a betegség-megelőzés problémáival foglalkoznak. külön fejezetek tárgyalják a házkörüli állattartással, a gyümölcsös és virágos kertekkel és a mezőgazdasági termékek tárolásával kapcsolatos tudnivalókat. ismerteti a könyv az otthon építésének, berendezésének, karbantartásának módjait és a házkörüli gépesítés legelőnyösebb formáit.

második bővített kiadásban jelenik meg forbáth róbert: vegyészet a háztartásban című munkája./mti/

-i-

me

bb 2. új film forgatására készül a máriássy-házaspár

1 s/gk-lm fm

1963. november 4.

a hunnia filmstúdióban új film forgatására készül máriássy félíx rendező: máriássy judit „karambol,, című forgatókönyvét viszi filmre. a mai tárgyú történet a csepeli fiatalok körében játszódik, de a filmben felvetett probléma - a továbbtanulás kérdése - nemcsak őket, hanem egész ifjúságunkat foglalkoztatja.

a felvételeket a hunnia filmstúdió műtermében és csepelen készítik majd. jelenleg a rendező próbafelvételekkel keresi a főszereplőt, s amint megtalálja a film főszerepének eljátszására alkalmas színészt, megkezdí a „karambol,, forgatását./mti/

--

bb 3. 10 000 északi „vendég,, pihen a fehértői madárszállóban

vid j-lm ká

1963. november 4.

a fehértői madárszállóban egymásnak adják a helyet a költöző és érkező madarak: most van az őszi csucsforgalom. a 800 holdas természetvédelmi terület mellett fekvő szegedi tógazdaság lehalászott tavait északi sirályok tisztogatják. megjöttek a tundravidék fészkelői, a tavi és kormos cankók, s ezres tömegekben láni kanalas-, csörgő- és barátrécéket. jelenleg mintegy 10 000 madár tartózkodik a vadvizorszámban. a tamariszkusz-bokrokban a fenyvesek arpa madarai, a tüzesfejű királykák bujkálnak. az ökörszem nagyságu szárnyasok narancspiros fejdíszükről kapták nevüket.

az idén általában egyhetes késéssel érkeztek az északi lakók. ebből és a hosszúra nyuló, tartósnak ígérkező őszből ítélve a fehértői madárszálló a szokottnál tovább fogadja átvonuló, megpihenő vendégeit./mti/

--

bb 4. tojáspor kerül forgalomba

1 tó/tm-lm vg

1963. november 4.

a korábbi évekhez hasonlóan az idén is kerül forgalomba tojáspor, amely kiválóan alkalmas ételek, kelt- és gyúrttészták, sütemények készítésére. a tojásport nagyobb élelmiszerboltokban árúsítják, két-dekás csomagolásban, egy csomag ára 2.40 forint./mti/

--

-2-

Ma

bb 5. Lovat ütött meg az áram - kártérítés a szokatlan bal-esetért

1 bc/gg szb zs

1963. november 4.

az ujhegyi úton - a duna termelőszövetkezet szivattyutelepének közelében - az elmúlt ősszel lovas kocsit hajtott egy gazdálkodó. utközben a ló hirtelen összeesett és kimult. az elektromos művek szakemberei a helyszínen megállapították, hogy a lovat áramütés érte. ezt megerősítette a fővárosi állategészségügyi telep boncolási jegyzőkönyve is. a gazdálkodó a veszteség miatt kártérítési pert indított a fővárosi elektromos művek és a duna termelőszövetkezet ellen.

a központi kerületi bíróság helyt adott a keresetnek és 3500 forint kártérítésre kötelezte a termelőszövetkezetet. megállapította: a szivattyutelep csatlakozó vezetékének egyik oszlopa zárlatos volt, mert a vezeték elszakadt s a lelogó huzal az oszlophoz ért. az oszlop földeléséről - amit a szabványok kötelezően előírnak - a termelőszövetkezet nem gondoskodott. így áram került a föld felszínén húzódo, öntözésre szolgáló acélcsővezetékbe. az ujhegyi útnál a csővezeték az út alatt folytatódik, de csupán vékony földréteg takarja. a nedves időben ez az utszakasz is feszültség alatt volt, s így következett be a szokatlan baleset.

a bíróság ugyanakkor elutasította az elektromos művek ellen indított keresetet, mert az energiatörvény alapján a hálózat feletti tulajdonjoga és fenntartási kötelezettsége csupán addig a területig terjed, ahonnan a termelőszövetkezet a szivattyutelepéhez az áramvezeték csatlakoztatta./mti/

--

bb 6. a „pápa szőlője,, máriagyüdön

vid j szb ká

1963. november 4.

a dél-baranyai máriagyüdön van egy különleges - magyarországon ismeretlen - szőlőfajta, amelyet a helybeliek úgy emlegetnek: a „pápa szőlője,,. a harmincas évek közepe táján magyar zarándokok jártak rómban, és egyikük, egy pécsi kertész valami emléket akart magával hozni az „örök városból,,. gyakorlati ember lévén, a vatikán kertjében levő egyik csemegeszőlőről metszett le vesszőcskéket, és azt itthon elszaporította. az ő révén került ez a fajta máriagyüdre, dobszai józsef neves szőlősgazda birtokába. mivel a fajta nevét nem tudták, származási helyéről romának nevezték el. a többi baranyában levő róma-tőke időközben elpusztult, de dobszai józsefnél megmaradtak, és negyedszázad óta termést is hoznak minden esztendőben. az élénkpiros, ropogós szőlőszemek igen kellemes ízűek, és tavaszig is elállnak. az idén negyed- és félkilós fürtöket is szedtek a „pápa szőlőjéről,,./mti/

--

-3-

Ma

bb 7. kevesebb adminisztráció az iskolákban - a művelődésügyi miniszter rendelkezése

i vt/tm/m/zs

1963. november 4.

a művelődésügyi minisztérium több intézkedéssel csökkentette az iskolai adminisztrációt, a pedagógusok megterhelését. az előírások szerint például jegyzőkönyvet csak a tanévnyitó, a félévi tantestületi, a tanévzáró és a diákok fegyelmi ügyeit tárgyaló rendkívüli tantestületi értekezletről kell készíteni. az idei oktatási évben az igazgatóktól már nem kérnek évvégi jelentéseket, s elmarad a tanév végi statisztikai felmérés is. jelentős könnyítés, hogy a félévi érdemjegyeket csak a tanulók ellenőrző könyvébe kell - számjegyekkel - beírni, külön félévi értesítőt a nevelők nem állítanak ki.

a legutóbbi miniszteri utasítás kimondta azt is, hogy az igazgatóknak az iskola munkatervén kívül külön nevelési-tervet nem kell készíteniük. az osztályfőnököket, osztályvezetőket mentesítik a terjedelmes osztályfőnöki tervek összeállításának kötelezettsége alól, s megszüntetik az ugynevezett neveltségi szint meghatározásával, elemzésével kapcsolatos felméréseket. nem kell továbbá nevelési személyi lapokat, kimutatásokat sem készíteni.

a művelődésügyi minisztérium nyomatékosan felhívta a tanácsai népművelési, illetőleg oktatási osztályok és az iskolaigazgatók figyelmét arra: messzemenően vegyék figyelembe azt az elvet, hogy a nevelési terv bevezetése semmiféle kötelező írásbeli több-letmunkával nem járhat. /mti/

---

bb 8. közös községfejlesztési „bank,, járási intézmények építésére

vid/fm/tné/m/fm

1963. november 4.

szolnok megyében értékes kezdeményezés született: a községi tanácsok közös községfejlesztési „bankot,, létesítettek, amelyben egy-egy járási szociális vagy egészségügyi intézmény megépítéséhez tartalékolnak pénzt. kunszentmártonban a járás 13 községének anyagi támogatásával már megépült a jól felszerelt körzeti mentőállomás. kunhegyesen tető alá került az uttórá üdülő, amelyben nyolc község általános iskolásai tölthetik majd a nyári vakációt.

jelenleg hat új járási intézmény tervet készítenek. jászberényben a járszág 16 községének közös alapjából jövő évben kezdik meg az új tüdőbeteg-gondozóintézet és a városi kórház belgyógyászati pavilonjának építését.

/folyt.köv./

8.26/-n

-4-

bb 8. /közös községfejlesztési ... 1. folyt./ m

tiszafüreden új tantermekkel és politechnikai műhellyel bővítik az általános gimnáziumot. tiszafüreden, törökszentmiklóson és kunhegyesen szakorvosi rendelőintézetet létesítenek a járás lakosai részére. a községek együttműködésével egy-két évvel előbbre hozhatják a járási intézmények megépítésének idejét. /mti/

---

bb 9. színházi előadásokra „telt házakat,, bérelnek a körösvidék termelőszövetkezeti gazdái - haterer színházbérlet a békési falvakban

vid/fm/tné/m/fm

1963. november 4.

a békés megyei jókai színház társulata - amely országos viszonylatban a legtöbb tájelőadást tartja - az új évadban 27 helységben 300 előadásra vállalkozott. a színház iránt különösen a termelőszövetkezeti parasztok körében nőtt az érdeklődés. a hét- és félezer bérletből haterer falun váltottak. a termelőszövetkezeti gazdák „telt házakat,, béreltek megyesegyházán, csorváson, sarkadon, szeghalmon, végegyházán és más községekben. számos helyen maga a termelőszövetkezet vásárolt bérleteket a kulturális alapból.

tótkomlóson például a viharosok, a haladás és az alkotmány tsz 350 színházbérletet váltott, amelyekkel a legjobban dolgozó tagokat jutalmazták. a viharosok tsz például 130 színházbérletet juttatott tagjainak.

a műsor összeállításánál messzemenően figyelembe vették a falusiak igényét, akik az operettekén kívül szívesen tekintetel estéknént összesen három előadást tart a megyeszékhelyen és a falvakban. /mti/

---

bb 10. megbízhatóbb a mesterséges hold, mint az ionoszféra

i tz/gg/m/vg

1963. november 4.

egyidejűleg két egymástól független, de mégis összefüggő hír érkezett külföldről. az egyik szerint a naptevékenység miatt fennakadások következtek be nagybritannia és más országok rádió-telefon-kapcsolatában, a másik szerint pedig genfben sikerrel próbálták ki a „jövő telefonját,,: a 36.200 méter magasságban keringő syncom-2. mesterséges hold közvetítésével folytattak beszélgetést new yorkkal, illetve washingtonnal.

/folyt.köv./

8.30/-n

-5-

bb 10. /megbizhatóbb ... 1. folyt./ m

az mti munkatársa ember györgy villamosmérnököt, a gamma optikai művek szerkesztési osztályvezetőjét kérdezte meg, mi az oka annak, hogy a rádiótelefonozást lehetetlenné tevő naptevékenység egyáltalán nem tudta megzavarni a híradástechnikai hold útján folytatott beszélgetést.

a magyarázat - hangzott a válasz - rendkívül egyszerű. a nagytávolságu rádiótelefon-összeköttetést általában a rövid - néhánytíz méteres - hullámokon bonyolítják le, még pedig az ionoszféra visszaverő képességének felhasználásával. amikor ugyanis ezek a hullámok az ionoszférába érkeznek, annak - a hullámhossztól függően - egyik vagy másik rétegeről ugyanugy verődnek vissza, mint a fény a tükörről. a ferde szögben érkezők tehát az adóállomástól jelentős távolságban jutnak le ismét a föld felszínére. de a talaj is jó visszaverő felület, úgy- hogy ilyen cikk-cakkos uton a rövidhullámú rádióösszeköttetés rendes körülmények között többtízezer kilométeres távolságokat hidalhat át. na azonban a naptevékenység mágneses zavarokat idéz elő az ionoszférában, a visszaverő felület mintegy megtörik, a „tükör” elhomályosul, s az odaérkezett hullámok nem jutnak vissza a földre: nem jöhet létre a rádiótelefon-összeköttetés.

ezzel szemben a távközlési mesterséges holdak ennél jóval rövidebb, minden valószínűség szerint mindössze néhány centiméteres, vagy deciméteres hullámokkal dolgoznak, amelyek viszont akadálytalanul hatolnak át az ionoszférán, akár csak a fény sugarak az átlátszó üvegen. ebben az esetben tehát a híradástechnikusok tudatosan lemondanak a természetadta „tükörzö felületről”, s a rádióhullámokat közvetlenül a mesterséges holdra küldik, amely ezeket felfogja, majd felerősítve ismét a föld felé sugározza. minthogy tehát ezek a rádióhullámok szinte észre sem veszik, az ionizált rétegek jelenlétét, a naptevékenység által az ionoszférában okozott zavarok sem tudják lényegesen befolyásolni a sorsukat.

éppen ez az oka annak, hogy ma már komoly formában van szó olyan nemzetközi együttműködésről, amelynek célja a híradástechnikai holdak hálózatának kiépítése az egész világ távközlési igényeinek kielégítésére - mondotta ember györgy. /mti/

...-

le

8.45/-n

-6-

bb 12. az erzsébet- hid építésénél budán: befejeződött a háromágu felüljáróhid betonozása, szélesítik a hegyalja utat, pesten: december elejére elkészül a felüljáróhid, átépítik a váci utca egyik szakaszát

i hbj/lk vm vg

1963. november 4.

a hidépítő vállalat dolgozói budán befejezték a felüljáró hidrendszer betonozását. a felüljáró három részre ágazik: az egyik ág a hegyalja utra nyulik, a másik a krisztinaváros felé vezet, a harmadik pedig a dunapart felé kanyarodik. a dunapart felé kanyarodó, már bebetonozott ágról december elejéig eltávolítják az állványt és a zsaluzatot, úgyhogy az év végére kibontakozik az egész budai hidfeljáró rendszer. természetesen még bőségesen akad tennivaló, hiszen el kell készíteni a betonhidak és az utak közötti csatlakozó részeket, fel kell szerelni a korlátokat, véglegesen ki kell alakítani az utfelületet.

télen - november elejétől február végéig - befejezik az ördögárok-csatorna dunához vezető több mint száz méteres szakaszán a megerősítési munkálatokat. belülről vasbeton bélésgyűrűt vonnak, hogy a csatorna össze ne roppanjon a felette haladó járművek súlya alatt. a budai dunaparton rendbehozzák a háboru idején nagyon megsérült lépcsőket és építik a gyorsforgalmi utat is.

jövőre - a gellérthegy-i torkolattól mintegy 200 méter hosszban - kiszélesítik a hegyalja utat. az imre-fürdőnek a gellérthegy oldalán 84 méter hosszú, 10-13 méter magas új támfalat építenek. kétszer 6.5 méteres, osztott-sávu uttest lesz a hegy oldalában, úgyhogy a dunántulról érkező járművek kényelmesen jutnak a hidra, illetve a hidról a nemzetközi utra. az utszélesítési-, korszerűsítési- továbbá a támfalépítési munkálatokat jövő év első felében fejezik be.

pesten a 12 karcsu, körkeresztmetszetű oszlopon nyugvó felüljáróhid építése a legsürgetőbb feladat. a 80 méter hosszú felüljáróhid betonozásával december elejéig szeretnék elkészülni jelenleg egész állványerdő található a pesti híd és a váci utca között, amely a felüljáróhid építését segíti.

szükségessé válik a váci utca pesti barnabás utca - irányi utca közötti szakaszának átépítése is. ezekben a hetekben új csatornát fektetnek, a télen kicserélik a víz-és gázvezetékeket, a jövő év május 15-re pedig befejezik az utkorszerűsítést./mti/

...-

le

8.52/-n

-7-

bb 11. magyar sátrakban vikendeznek a dánok, svédok és angolok

i sl/lk vm vg

1963. november 4.

a hungarotex külkereskedelmi vállalat új exportcikke a sátor. a nemzetközi kiállításon bemutatott sátraink olyan népszerűek lettek, hogy a legutóbbi hónapokban tömegesen érkeztek rendelések. dán, svéd, nyugatnémet és angol kereskedők a jövő évre eddig 3000 sátrat kötöttek le, de további 2000-nek a vásárlását is kilátásba helyezték.

a nagyszámu rendelőt a külkereskedelmi szakemberek véleménye szerint a sátrak anyagának jó minősége, a padlók tökéletes kettős szigetelése, s nem utolsósorban a színek izléses és modern kombinációja vonzza. a rendelők igényei változatosak, s az ipar e kívánásokat a lehetőség szerint kielégíti. az angoloknak például prizmaalakú, a német szövetségi köztársaságba a csonka kupra emlékeztető újonnan sátrakat szállítanak. a dánok megelégednek a szabványmérettel, a közismerten magas növésű svédeknek viszont 190 centi magas sátrakot exportálnak./mti/

- . -

bb 13. ezer traktorost képeznek ki a tél folyamán győr megyében

vid j vm ká

1963. november 4.

győr megyében a termelőszövetkezeti és gépállomási erőgépeknek csak kis hányadát tudják kettős műszakban üzemeltetni, mert kevés a traktoros. az idei télen változtatnak ezen a helyzeten: 23 helyen a termelőszövetkezetek és gépállomások részére 800, az állami gazdaságok részére 200 új traktorost képeznek ki, akik három hónap alatt sajátítják el az alapfokú traktorvezetés tudnivalóit és a munkagépek kezelését. amennyiben a tanfolyamok hallgatói eredményesen vizsgáznak, a termelőszövetkezeti és gépállomási erőgépek mindegyikére másfél traktoros jut, ami azt jelenti, hogy jövőre már az erőgépek fele két műszakban dolgozhat.

gondoskodnak karbantartókról is. csornán és sopronban öt hónap alatt százan végzik el a gépészképző tanfolyamot./mti/

- . -

bb 14. több mint 30 millió forint értékű oktatási és kereskedelmi beruházás kispesten

i hi/lk vm zs

1963. november 4.

kispesten jelenleg tíz nagyobb beruházáson dolgoznak az építők. a főként oktatási és kereskedelmi jellegű létesítmények együttes értéke meghaladja a 30 millió forintot.
/folyt.köv./

le

8.58/-n

-8-

/bb 14. több mint.....1.folyt./vm

a vörös október uti szövetkezeti lakótelep most készülő járulékos beruházásai közül legfontosabb a 12 tantermes általános iskola, amelynek teljes költsége megközelíti a 7 millió forintot. a nemrég megkezdett építkezés meggyorsítására a kerület lakossága társadalmi munkában részt vesz a tereprendezésben, az alapárkok kiásásában és egyéb segédmunkákban. a környék másik nagyobb új létesítménye a 3.5 millió forint költséggel épülő, 40 személyes bölcsőde lesz, amely előreláthatólag a jövő évben nyílik meg.

a gutenbergek köruton 16 tantermes gimnázium épül. az irányi daniel utcában négy millió forint költséggel gyógypedagógiai iskolát létesítenek. itt - nyolc tanteremben - a jövő év elején megkezdődik a tanítás.

a lakosság jobb ellátását szolgálja több ugyancsak most épülő kereskedelmi egység. a pannónia uti lakótelepen a fővárosi tanács támogatásával üzletházat emelnek, s a háztartási javítások lebonyolítására korszerű szolgáltatóipari egységet is nyitnak a környéken. a pozsony utca 105 szám alatt közért-áruda, a wekerletelepi piacon árusító őstermelők részére korszerű pavilon épül. a két építkezést 150 ezer forint értékű társadalmi munkával segítik a kispesztiek./mti/

- . -

bb 15. jövőre tovább épül a vidék legszebb kisz-tábora

vid fm/tné vm fm

1963. november 4.

a vidék legszebb ifjúsági táborát, a sebes györgyvári elnevezett békéscsabai kisz vezetőképző-tábort a jövő évben tovább építik a megye fiataljai. a nyáron átadják rendeltetésének a modern ifjúsági szállodát. a békéscsabai ut-, hid-, és vízműépítési technikum fiataljai vállalták, hogy elkészítik a tábor belső uthálózatát, s a nyárra felépül az emeletes klubház is. itt zenés eszpresszót, társalgókat, klubszobákat rendeznek be.

a nagyszabású társadalmi munkát 1964-ben 300.000 forinttal segíti a városi tanács a községfejlesztési alapból./mti/

- . -

bb 16. száz éves a nyiregyházi dohánybevaltó és fermentáló vállalat

vid fm/tné vm fm

1963. november 4.

érdekes németnyelvű iratcsomó került elő a nyiregyházi levéltárban: annak bizonyítéka, hogy száz évvel ezelőtt tették meg az első lépéseket a nyiregyházi dohánybevaltó és fermentáló vállalat megalapítására.
/folyt.köv./

le

9.02/-n

-8-

-9-

/bb 16. száz éves.....1.folyt./vm

1863-ban a debreceni kincstári dohánybeváltó hivatal kérte nyíregyháza város előjáróságát, tegye lehetővé egy helybeli beváltó létesítését. a város örömmel fogadta a kezdeményezést, s még abban az évben aláírták a telekkel kapcsolatos adás-vételi szerződést. ezzel vette kezdetét a nagyjövőjű üzem létrehozása a nyírségben.

a régi épületeket 1944 szeptember 16-án bombatámadás érte. tizenhárom évvel ezelőtt építették fel a mai ötemeletes, korszerűen berendezett beváltó és fementáló üzemet, ahol korszerű gépekkel végzik a nehéz fizikai munkát - tágas ebédlő, művelődési terem, klub könyvtár, bölcsőde, napközi otthon áll a dolgozó nők rendelkezésére.

a beváltó létrehozásával a dohánytermelés is fellendült a nyírségben. száz évvel ezelőtt még alig 500 holdat ültettek be dohánypalántával, az idén viszont már 15.000 holdon termelték a jóljövödelmező ipari növényt./mti/

- . -

bb 21. tatai szőnyeg bagdadban - tokodi üveg kubában

vid te vm ki

1963. november 4.

komárom megyében évről-évre több az olyan üzem, amelynek termékei a volt gyarmati országokba is eljutnak. az esztergomi labor műszeripari művekből, komárom megye egyik legjelentősebb exportra termelő üzeméből vietnamba, indonéziába, ghanába, guineába, egyiptomba és kubába kerültek az idén különféle laboratóriumi készülékek. esztergom másik jelentős üzeme, a termékeiről világszerte ismert szerszámgyár kubába küldött különböző gyaloggépeket és az accrai vásáron is bemutatta termékeit. több, volt gyarmati ország fővárosában, így bagdadban, bejruthban vásárolhatók a tatai selyemgyár szép keilméi. a tokodi üvegyárból tavaly szállítottak először kubába, az idén a múlt évinél két és félszer több áru, 39 vagon széküveg került innen a tengerentúli országba. a komáromi kőolajipari vállalat termékei közül több ázsiai és afrikai országba szállítottak különleges motorolajat.

a megye szakemberei is sokfelé eljutnak. az almásfüzitői timföldgyár öt dolgozója például már második éve tartózkodik guineában, ahol az államosított bauxitbányák termelésének megszervezését segíti./mti/

- . -

9.10/-n

-10-

le

bb 17. a stone-féle légkondicionáló berendezés sorozatgyártására készül a ganz-kapcsolók és készülékek gyára

1 sl/lk/m/vg

1963. november 4.

a wilhelm pieck vagon- és gépgyár vasuti kocsijainak egy részét már a legkorszerűbb légkondicionáló berendezéssel szerelik fel, amelynek licencét az angol stone-cégtől vásárolták. a kocsik fűtésére-, hűtésére és szellőztetésére egyaránt alkalmas berendezés bonyolult alkatrészeit eleinte teljes egészében az angol cég szállította, a dokumentációk alapján azonban a hazai ipar is fokozatosan rátért az alkatrész-gyártásra. most már lehetővé vált, hogy nagyrészt hazai alkatrészek felhasználásával a magyar ipar nagyobb sorozatban megkezdje a berendezések előállítását.

a sorozatgyártás előreláthatólag januárban indul meg a ganz kapcsolók és készülékek gyárában, s 1964-ben a gyárban 200 légkondicionáló berendezést szerelnek össze. az új feladathoz egymillió forintos költséggel egy régi épület átalakításával korszerű csarnokot létesítenek mérőműszerekkel és áramfejlesztő generátorokkal felszerelve. a befektetés sokszorosán visszatérül, mert az iratszekrény nagyságu légkondicionáló berendezés értéke meghaladja a 150 000 forintot. /mti/

- . -

bb 20. öregek napja a hajdusági termelészövetkezetekben

vid/j/m/ká

1963. november 4.

a hajdu-bihar megyei termelészövetkezetek mind nagyobb anyagi támogatást nyújtanak a munkából kiöregedett tagoknak. a háztáji terület kimérése mellett gondoskodnak egész évi fejadagjukról, téli tüzelőjükről. számos közös gazdaságban kiemelt földjárdékot fizetnek az időseknek. a nádudvari április 4. tsz-ben térítés nélkül biztosítják az egész évi fejadagot azoknak az öregeknek, akik 10 évet dolgoztak a szövetkezetben. a nádudvari vörös csillag tsz-ben egy mázsa burgonyát, egy mázsa búzát, 15 kiló cukrot és 5 kiló rizst kapnak minden esztendőben az öregek a szövetkezettől, teljesen ingyen. a biharnagybajomi dózsa termelészövetkezetben évente félmillió forint a szociális és kulturális alap, s ennek csaknem egyharmadát az öregek segélyezésére fordítják.

az anyagi segítség mellett több mint 50 hajdusági termelészövetkezetben az őszi és téli vasárnapokon megrendezik az öregek napját, vendégül látják az idős szövetkezeti gazdákat. balmazújvároson a pártszékházban rendezték meg az öregek napját, amelyen csaknem 700 idős férfi és asszony vett részt. ebéden látták vendégül az öregeket, s utána ünnepi műsort adtak tiszteletükre. Mikepércsen 320 idős szövetkezeti dolgozót vendégelt meg. /mti/

- . -

9.16/-n

-11-

le

bb 18. huszezer lakosu központtá fejlesztik a borsod megyei encs községet

vid/te/m/ki

1963. november 4.

borsod megye egyik tájegységének központjában fekszik encs község, amely jelenleg is a megye legnagyobb, több mint 80 községet felölelő járásának székhelye. a községet a megye elkészült regionális tanulmányterve alapján, a következő években a régió központtá fejlesztik, s ennek következtében a jelenleg nem egészen kétezer lakosu helység lélekszáma huszezer főre növekszik.

az elgondolások szerint több környező községet encshez csatolnak. az új községközpontot a kassa felé vezető országút, valamint a vasutvonal közötti területen építik fel. az általános rendezési terv még nem készült el, de az új épületeket már az elfogadott fejlesztési irányelvek alapján telepítik. így például a jövődó városközpontban épült fel az új gimnázium, itt kezdik meg a tervek szerint még az idén, az új járási tanácsház valamint a járási pártbizottság székházának építését. ezen a területen kap helyet a földművelésszövetkezet vendéglátóipari kombinátja étteremmel, eszpresszóval és cukrászdával és itt jelölték ki az otp valamint a nemzeti bank járási fiókjainak helyét is. ehhez a városközponthoz csatlakozva épülnek majd fel a nagyobbbrészt, emeletes lakóépületek.

az ipari üzemek részére kijelölt területen helyezik el többek között az aköv új telepét, a mezőgazdasági gépjavitó műhelyt, valamint a tejüzemet. /mti/

---

bb 19. elektronikus mérlegeket kap a dunai vasmű

vid/te/m/ki

1963. november 4.

a dunai vasmű nagyüzemének részére néhány automatamérleget rendelt a hódmezővásárhelyi mérleggyárban. ezeknek a mérlegeknek egy részét elektronikus mérlegfejjel látják el. elsősorban a meleghengermű kap új, korszerű mérlegeket az öntecsek és bugák mérlegelésére. újfajta mérleg lesz a vasműben a darura akasztható berendezés, amely szintén elektronikus módszerrel működik. a készáruraktári vágánymérlegeket is korszerűsítik és elektronikus mérőfejjel látják el. elektronikus mérlegfejet kap a kokszolómű két széntöltő kocsija is.

az új, korszerű mérlegeket a vasmű a következő két évben kapja meg és szereli fel. /mti/

9.24/-n

-12-

le

bb 25. a magyar talajtan sikere dél-amerikában

i ie/m/ká

1963. november 4.

újabb külföldi elismerésben részesült, egy fiatal tudósunk személyén keresztül, a nemzetközi rangu magyar talajtan. az unesco a közelmúltban buenos aires-ben ugynevezett arid zone-konferenciát rendezett, amely felölelte a délamerikai arid zónák, azaz a száraz övezetek, a csapadékban szegény, sivatagos területek szinte minden problémáját, a klimatológiától az oktatásig. a tanácskozássra az unesco - a latinamerikai országok mintegy 600 küldöttén kívül - mindössze öt európai államból: a szovjetunióból, svédországból, franciaországból, svájcól és magyarországról hívott meg szakembert, hazánkból dr. szabolcs istvánt, a magyar tudományos akadémia talajtani és agrokémiai kutató intézetének igazgatóját.

dr. szabolcs istván a konferencia talajtani szekciójában a szikes talajok keletkezéséről és javításáról tartott előadást. sikerét - az előadás angol és spanyol nyelvű megjelentetésén kívül - legjobban az bizonyítja, hogy utána a tudós két meghívást is kapott. az egyiket az unesco vezetőségétől chilébe, ahol a főváros környékén a magyarországiakhoz hasonló szikes talajok terülnek el. ezekből sok mintát is hozott, amelyeket a mi módszereinkkel és műszereinkkel analizál, s az eredményről - kérésükre -, tájékoztatja majd a chilei szakembereket.

a másik meghívás braziliába szőtt, egy recife-i szervezettől, amely a rendkívül száraz éghajlatu „éhség-övezet”, gazdasági fejlesztését irányítja. az itteni szakemberek konzultálásra kérétek fel a magyar tudóst különböző talajtani kérdésekben. itt is és más latinamerikai államokban is a szakmai körök igen melegen érdeklődnek a magyar talajtan módszereit, eredményeit iránt. jellemző, hogy fényképek alapján azonnal meg akarták vásárolni az egyik új magyar talajvizsgáló műszert, a talajtani és agrokémiai kutató intézetben konstruált neutronos talajnedvességmérőt. /mti/

---

bb 26. takarékos automata az ajkai timföldgyárban

vid/te/m/ki

1963. november 4.

az ajkai timföldgyárban a bauxitból lúgféle segítségével oldják ki a könnyűfém tartalmú anyagokat. a gyártási folyamatnál gyakran előfordul, hogy felhigul az oldat, s ilyenkor gőz befúvással csökkentik a nedvességet. az üzemmenet tökéletesítésére új műszert készítettek, amely önműködően „leolvassa”, milyen mértékű a felhígulás és ennek megfelelően több vagy kevesebb gőzt lövell a berendezésbe.

a munkamenet automatikus szabályozásával sokkal gazdaságosabbá tehetik a gőz felhasználását, hiszen pazarlás nem fordulhat elő. a berendezés óránként egy tonna gőzt takarít meg. /mti/

9.50/-n

--13-

le

bb 22. magszárításra is alkalmas a lucernaliszt-készítő berendezés

vid sze vm ki

1963. november 4.

a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyár egyik legsikeresebb új gyártmánya a lucernaliszt-készítő berendezés, amely a frissen lekaszált szalmaszalmát gyorsan megszárítja és liszté őrli, már 14 állami gazdaság állított üzembe lucernaliszt-készítő berendezést és csehszlovákiába, valamint a német demokratikus köztársaságba is szállított egy-egy példányt a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyár.

a nagyszentjánosi állami gazdaságban már működik a berendezés továbbfejlesztett változata, amely alkalmas magszárításra is. az erre a célra szolgáló adapter bármelyik berendezéshez hozzákapcsolható és segítségével kukoricát, vagy más szemes terményt száríthatnak takarmányozási célra. óránként körülbelül 25 mázsa szemesterményt képes megszáritani a módosított berendezés, amit így jobban kihasználhatnak./mti/

- . -

bb 23. megmentették a pusztulástól a balatonfelvidék egyik legrégebbi műemlékét, a salzföldi páloskolostort

vid/fm vm fm

1963. november 4.

a balatonfelvidék egyik legrégebbi műemlékét, az ábrahámhegy közelében álló páloskolostor romjait az országos műemléki felügyelőség megóvta a további pusztulástól. már 1236-ban említik régi dokumentumok a kolostort, amely az 1526-os törökvész idején csaknem teljesen tönkrement. a nagymultu páloskolostor megmaradt romjain most fejeződtek be az állagmegóvási munkálatok. a templomromokat 30-40 centiméterrel megemelték és vékony vasbetonréteggel vonták be, hogy megvédjék az időjárás viszontagságaitól. a szentély megmaradt részeit is megerősítették, helyreállították a diadalívet és a hozzá tartozó pillérek, s rendbehozták az eredeti csucsíves ablakok maradványait.

a festői szépségű vidéken álló műemléket a jövő tavasztól kezdve már megtekinthetik a balatonra látogató vendégek./mti/

- . -

bb 24. jövőre kétszáz személyes szálloda épül miskolc-tapolcán - szépítik, fejlesztik az üdülőhelyet

vid te vm ki

1963. november 4.

észak-magyarország egyik legszebb üdülőhelye miskolc-tapolca, parkjait, csónakázótavát, kellemes vizű strandját és közép-európában egyedülálló barlangfürdőjét évente már csaknem egymillió hazai és külföldi kiránduló keresi fel.
/folyt.köv./

90006/-n

-14-

ll

/bb 24. jövőre.....1.folyt./vm

ezért az üdülő fejlesztésére, szépítésére nagy gondot fordítanak. jövőre például a csónakázó tó rendezésére 800.000 forintot költenek. a tó medrét 50 centiméterrel mélyítik és ahol szükséges, új partvédő falakat építenek. a strandfürdőn 800 kabint állítanak fel, parkosításra pedig egymillió forintot fordítanak. a szálló előtti virágos parkban a tavasszal helyezik el varga miklós miskolci szobrászművész két méter magas korszós lány című bronzszobrát. a zója utcában jövőre 200 személyes szálló építését kezdik meg. ugyancsak jövőre a tapolca feletti bükköserdő egyik szép, közművesített tisztásán százszemélyes, elsőosztályu campinget létesítenek./mti/

- . -

bb 27. tizenegy községet patronálnak a szőnyi kórház orvosai

vid fm/tné vm fm

1963. november 4.

a szőnyi kórház orvosai, ápolói sűrűn felkeresik a komáromi járás körzetükbe tartozó 11 községének lakosságát. 14 tsz és három állami gazdaság egészségügyi helyzetét ellenőrzik rendszeresen. tanácsokra több helyen intézkedtek a jobb ivóvizellátás, a higiénikusabb tejkezelés érdekében. kezdeményezésükre vezetnek be például a folyóvizet a banai petőfi és a bábolnai szabad föld termelősövetkezet istállóiba. az utóbbi helyen a kórház szerelői vállalták a vezeték beszerelését. sokrétű patronáló munkájukban különösen nagy gondot fordítanak a külterületi településekre, a puszták és tanyák rendszeres látogatására./mti/

- . -

bb 28. üzemszerűen gyártják a „kalapács-lakkot”, balatonfüzfőn

vid sze vm ki

1963. november 4.

a réz-és bronzművesek különleges, érdekes fémfelületet tudnak kialakítani úgy, hogy kalapáccsal apró ütéseket mérnek a megmunkált tárgyra. érdekes eljárással, - egy vegyszer segítségével - a vastárgyak is hasonló diszítést kaphatnak s a kémiai kezeléssel kialakított felület szemfényvesztő módon hasonlít ahhoz, amilyent az iparosok kézi munkával érnek el.

a mutatós felületet adó különleges anyag, az ugynevezett kalapács-lakk gyártását üzemszerű méretekben kezdték meg a balatonfüzfői nitrokémia ipartelepeken. ez a lakkféle a megszilárdulás után, a pókhálóhoz hasonlító rácsozatu, helyenként enyhén domboru bevonatot alkot. fényhatása is olyan, mintha kalapáccsal munkálták volna meg a felületét.

a balatonfüzfőn készített anyag egyenértékű a hasonló célra gyártott külföldivel./mti/

- . -

10.12/-n

-15-

ll

bb 29. az ellenforradalom áldozataira emlékeztek budapest
dolgozói

t ni/gg vm

1963. november 4.

a főváros dolgozói hétfőn kegyelettel emlékeztek azokra a mártírokra, akik népünk szabadságának védelmében, az 1956-os ellenforradalom áldozataul estek.

a budapesti párt-székház védelmében elesettek emléktáblájánál koszoruzási ünnepséget rendezett az mszmp budapesti bizottsága. gáspár sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság első titkára, kiss dezső, csikesz józsefné, méhes lajos, venéczi jános, a budapesti pártbizottság titkárai helyezték el az első koszorút, majd a mártírok családtagjai, egykori munkatársaik a székház dolgozói helyezték el virágaikat.

koszoruzási ünnepség színhelye volt a munkásmozgalom nagy halottainak temetője is, ahol mező imre, kállai éva, kalamár józsef, asztalos jános és sziklai sándor mártírok sírjánál rótták le kegyeletüket a budapesti szervezetek, az üzemek és intézmények küldöttségei.

a fegyveres erőknél az ellenforradalom elleni küzdelemben hősi halált halt tagjairól is megemlékeztek a budapestiek. a kerepesi uti temetőben nyugvó hősi halottak emlékműve körül a fegyveres testületek tagjai álltak díszőrséget. a himnusz hangjai után a budapesti pártbizottság képviselőjében gáspár sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság első titkára, kiss dezső, csikesz józsefné, méhes lajos és venéczi jános, a budapesti pártbizottság titkárai helyezték el a koszorút; a belügyminisztérium nevében körösi györgy belügyminiszterhelyettes és anda jános, a minisztérium pártbizottságának titkára, a honvédelmi minisztérium részéről kaszás ferenc vezérőrnagy, miniszterhelyettes és kárpáti ferenc ezredes helyezte el a megemlékezés virágait. a munkásőrség, a magyar partizán szövetség, a bm karhatalom, a budapesti rendőrfőkapitányság, a határőrség és más szervezetek koszorúinak elhelyezése után a mártírok hozzátartozói, a budapesti üzemek küldöttségei, továbbá a hősi halottak nevét viselő ifjúsági szervezetek díszítették virágokkal az emlékművet.

koszoruzások, megemlékezések voltak a kerületekben is a mártírok sírjainál, emléktábláinál./mti/

10.50/-n

-16-

bb 30. megkezdték a naspolya árusítását

i n.j./j/m/ká

1963. november 4.

a nagyvásártelepre vasárnap és hétfőn 123 vagon és 208 tehérgépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 58 vagon étkezési burgonya, 2 vagon gyökérzöldség, 1 vagon feskáposzta, 1 vagon kelkáposzta, 1 vagon piroskáposzta, 2 vagon sárgarépa, 1 vagon karfiol, 1 vagon bab, 47 vagon alma, 1 vagon tojás és 8 vagon vágott baromfi.

a földművelésszövetkezetek budapesti értékesítő vállalata hétfőn mérsékelte a levesbevaló gyökérzöldség fogyasztói árát. a gyökérzöldséget különként 3-3.60 forintért hozták forgalomba, a sárgarépát 1.60-2, a zellert 3.60-4.20 forintért árusították. a petrezselyemzöldje csomóját 40 fillérért adták. megkezdték a naspolya árusítását különként 4.40 forintért. /mti/

-. -

bb 31. időjárásjelentés

gg/m/

1963. november 4.

a meteorológiai intézet jelenti november 4-én, hétfőn 13 órakor:

enyhe idő, futó esők

az atlanti óceánon és európa légterében az elmúlt 24 óra alatt nem történt lényeges változás. a biscayai öböl felett helyben örvénylő ciklon előoldalán továbbra is enyhe levegő áramlik közép- és nyugat-európába. kelet-európa legnagyobb részén viszont havazik és a hőmérséklet a nap melegebb szakában 0, éjjel mínusz 5 fok körül van.

hazánkban tegnap tulnyomóan borult idő volt, de eső csak az északkeleti országrészben és a dunántul északnyugati megyéiben hullott, jelentéktelen mennyiségben. a hőmérséklet tenap napközben az északi hegyvidék egy kis területén csak 10, a délnyugati határ mentén fekvő lenti községben viszont 22 fokra emelkedett. északról délre haladva a két szélső hőmérséklet közé eső minden minimumhőmérsékleti érték előfordult. ma hajnalra az északi hegyvidéken 4-7, az ország északi felében általában 7-10, máshol azonban csak 10-15 fokra hűlt le a levegő. ma délelőtt tovább tartott a felhős, de kellemes enyhe idő, esőt sehonnán sem jelentettek. a hőmérséklet az ország déli felében már 11 órakor meghaladta az évszakhoz képest igen magas, 20 fokos értéket.

budapesten vasárnap a hőmérséklet középértéke 10,2 fok volt, 2,5 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 16 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 758 milliméter, alig változik.

/folyt.köv./

-17-

Me

bb 31. /Időjárásjelentés ... 1. folyt./ m

várható időjárás kedd estig: az enyhe idő tovább tart, változó mennyiségű felhőzet, több helyen futóeső, egy-két helyen zivatar. mérsékelt, időnként élénk déli, délnyugati szél. a szélvédett helyeken reggeli és délelőtti ködök. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet északkeleten plusz 5-plusz 8, az ország többi részein 9-12, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap északkeleten 13-16, máshol 17-20 fok között.

a duna vizállása budapestnél hétfőn délelőtt 11 órakor: 148 centiméter. /mti/

...

bb 32. megnyitja a „hispania, hispania - spanyolország 1930-1963., című kiállítás

t di/tm fm 1963. november 4.

hétfőn az oklisz népköztársaság uti bemutató termében, a spanyol szolidaritási bizottság rendezésében megnyitja a „hispania, hispania - spanyolország 1930-1963., című kiállítás. az ünnepségen megjelent hollai imre, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője, szerényi sándor, az mszmp központi bizottságának pártfőiskolájának igazgatója, vas-witteg miklós, a szót alelnöke, a szolidaritási bizottság a spanyol népért elnöke, uszta gyula altábornagy, honvédelmi miniszterhelyettes, az mhs elnöke, gábor istván, a magyar partizán szövetség főtitkára, valamint társadalmi életünk számos más neves személyisége, köztük a munkásmozgalom régi harcosai, a spanyol szabadságért fegyvert fogott nemzetközi brigád egykori tagjai. ott volt több hazánkban élő spanyol kommunista is. a kiállítást erdei ferenc, a magyar tudományos akadémia főtitkára nyitotta meg.

a „hispania, hispania - spanyolország 1930-1963., gyűjtemény megrendítő dokumentumokkal idézi az elmúlt több mint három évtized eseményeit. hirt ad a spanyol köztársaság megszületésének napjairól, majd az újra felülkerekedett reakciós pártok felett aratott nagyszerű győzelemről, a baloldali pártok és szervezetek összefogásának diadaláról. a nagy hatású képek elkalauzolják a nézőket a népfront sikerét ünneplő madridi utcára, majd mintegy memortóként a nemzetközi fasizmus támogatásával kirobbant ellenforradalmi gáztettekre figyelmeztetnek. elmondják, hogy guernica és a többi lerombolt spanyol város példája ma is vádol és éberségre inti a haladás erőt.

a kiállítás anyaga feleleveníti a spanyol nép hősiességét helytállásának példáját a köztársaság megmentéséért folytatott harcokban, a proletár internacionalizmus szebbnél-szebb megnyilvánulásait, majd arról ad képet, hogyan szövetkezett a nemzetközi reakció, franco és hitler az igaz ügy eltiprására. a következő tablók a negyedszázados francoista diktatura igazi arcát jellemzik. a nyomorról szólnak, amelyben milliók élnek, az üldöztetéseket, a terrort vádolják, amellyel a legelembb szabadságjogoktól is megfosztják a spanyol népet. a befejező képsor azonban már azt mutatja, hogyan sarjad az elnyomott milliók új harca a szabadságért, a diktatura ellen, s hogyan siet a hős spanyol hazafiak támogatására az egész haladó emberiség. /mti/

13.55/-n

...
-18-

ME

bb 33. tudomány és kultúra a szovjetunióban - kiállítás a budapesti műszaki egyetem könyvtárában

t áe/te vm fm

1963. november 4.

a budapesti műszaki egyetem központi könyvtára a nagy októberi szocialista forradalom 46. évfordulója alkalmából tudomány és kultúra a szovjetunióban címmel kiállítást rendezett a könyvtár előcsarnokában. a kiállítást hétfőn dr. varga józsef egyetemi tanár, a műszaki egyetem mszbt-szervezetének elnöke nyitotta meg. az ünnepségen résztvettek az mszbt budapesti szervezetének képviselői, továbbá dr. elek tiber és dr. pelikán józsef rektorhelyettesek, az egyetem számos professzora és hallgatója. ott volt v.a. guszjev, a budapesti szovjet nagykövetség tanácsosa.

a kiállításon bemutatják azokat a szovjet tankönyveket, szakkönyveket, amelyeket a leggyakrabban használnak s amelyek a budapesti műszaki egyetem, valamint az építőipari és közlekedési műszaki egyetem oktatómunkájában nélkülözhetetlen segédeszközök. a szovjet szakkönyvek magyar fordításain kívül a német-és angolnyelvű kiadásokat is bemutatják. számos tabló és fénykép is szemlélteti a szovjet tudományos élet jellemző mozzanatait, a nagy műszaki létesítményeket és a legújabb kísérleteket. /mti/

...

bb 34. megkezdtek a könnyű kenderárak készítését az ujszegedi szövőgyárban

vid te vm ki

1963. november 4.

a kenderfonó és szövőipari vállalat ujszegedi szövőgyárában megkezdtek az új technológiai eljárással lenszerűvé kidolgozott, könnyű kenderárak nagyüzemi gyártását. a pécsi üzemben a kender-szalakat különleges vegyi-főzési eljárással kezelik, ezáltal a rostok finom elemi szálakra bomlanak. így az anyag könnyen fonható, szőhető, színe is a lenhez hasonló.

ebből az anyagból először ponyvák tömeges gyártását kezdték meg. az idén tízezer négyzetmétert adnak át a kereskedelemnek. elkészültek az újfajta anyagból a matrachuzatok, bélésvásznak, roletták és más szövetek mintái is. az ablakroletták tetszetős rózsaszín és fenér színekben készülnek. ezek gyártását is megkezdik a kereskedelem rendelése alapján. /mti/

...

14.20/-n

-19-

ME

bb 35. szakszervezeti küldöttség utazott belgrádba

k tz lk vm vg

1963. november 4.

magyar szakszervezeti delegáció utazott a jugoszláv szakszervezetek meghívására belgrádba. a küldöttség-donáth béla, a szot munkásvédelmi osztályának vezetője és két munkatársa - a munkásvédelem helyzetét tanulmányozza a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaságban./mti/

- . -

bb 36. szovjet könyvkiállítás győrtt

vid fm/tné vm fm

1963. november 4.

hétfőn szovjet könyvkiállítás nyílt győrtt, a szakszervezetek megyei tanácsának székházában. a kiállításon 900 könyv tájékoztatja az érdeklődőket a szovjet szépirodalmi és szakirodalmi könyvkiadás helyzetéről. felsorakoztatják a kiállításon a szovjet szépirodalom magyar nyelven megjelent remekműveit is. a látogatók megtekinthetik továbbá a moszkvai és a leningrádi muzeumokban őrzött képzőművészeti alkotások reprodukcióit./mti/

- . -

bb 37. súlyos balesetek békés megyében

vid fm/,tné vm fm

1963. november 4.

november 3-án délután szeghalom és vésztő között a 8-as aköv tehergépkocsiját vezette marosán gusztáv. az utat átszelő sorompó nélküli vasúti átjárónál elmulasztotta a kötelező megállást, ráhajtott a sínekre, s összeütközött az arra haladó személyvonattal. a karambol következtében a gépkocsi vezetője és utasa - akinek kitéte mindaddig ismeretlen - életveszélyes sérüléseket szenvedett.

ugyancsak súlyos baleset történt vasárnap a 43-as uton békéscsaba és békés között. scheffer mihály békéscsabai lakos ittasan vezette motorkerékpárját s az egyik kanyarban az utszéli fának ütközött. életveszélyes sérüléseket szenvedett. szállították a békéscsabai kórházba./mti/

- . -

14.36/-n

-20-

bb 38. folytatják a budapesti iskolaépítkezéseket, bővítik a szak-középiskolák hálózatát - sajtótájékoztató a fővárosi tanácsnál

t zs/lk vm zs

1963. november 4.

dr. gyalmos jános, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese hétfőn sajtótájékoztatón ismertette a budapesti oktatási hálózat fejlesztésének terveit, a jelentősebb beruházások programját.

elmondta, hogy a tanács nagy erőfeszítéseket tesz az oktató- nevelő munka feltételeinek javítására, az iskolák zsúfoltságának csökkentésére. az idén a tanév-kezdés heteiben az üllői uti lakótelepen 75 személyes óvodát nyitottak meg, s átadták rendeltetésének a pesthidegkuti szabadság utcai 8 és az üllői uti lakótelep 12 tantermes új általános iskoláját. a huszadik kerület pöltenberg utcában 16 tantermes korszerű gimnáziumot kaptak a diákok.

a következő hónapokban ismét újabb oktatási intézmények nyílnak meg kapukát. az idei tanévben elkészül például a tizenegyedik kerület kecskeméti józsef utcai és lágymányosi telepi 100-100 személyes óvoda, az általános iskolai osztálytermek számát pedig - az ötödik kerület szemere utcai, a nyolcadik kerület somogyi béla utcai, a tizenharmadik kerület árpád-hídfői és a tizenkilencedik kerület irányi utcai építkezésekkel - ötvenhataltal növelik. 1964 őszéig elkészül például a bécsi uti, valamint az üllői uti telep 100-100 személyes, a tizenharmadik kerület váci uti és a huszadik kerület ninta téri 75-75 személyes új óvoda, bővítésekkel, emeletráépítéssel és új iskola létesítésével pedig óbudán, a hatodik kerületben, a ferencvárosban, a tizenegyedik kerületben, kispesten és a huszadik kerületben összesen 97 új általános iskolai osztályteremben kezdődhet meg a tanítás. kispesten a gutenbergtér utcában pedig 16 tantermes gimnázium, a második kerület csatárka utcában pedig 320 fiatal elhelyezésére alkalmas nevelőotthon várja majd a gyerekeket.

dr. gyalmos jános ezután néhány számadattal illusztrálta: milyen hatalmas feladatokkal kell megbirkóznia az oktatásügy vezetőinek és a budapesti pedagógusoknak. a főváros 320 általános iskolájában például 72 hián 210 000 kisdíákot oktatnak, 3766 tanteremben 6149 tanuló-csoportot foglalkoztatnak. a váltakozó tanítás aránya az előző oktatási évhez képest némileg javult, de még mindig elég magas. mind szélesebb körben vezetik be a koedukációt, s ma már a budapesti diákok 75 százaléka ugynevezett koedukált osztályba jár. szép eredményekkel büszkélkedhetnek az iskolák a gyakorlati képzés kiterjesztésében is: ma már az általános iskolák felső-tanulóiinak 91.7 százaléka vesz részt gyakorlati foglalkozásokban.

/folyt.köv./
15.20/a

- 21 -

/bb 38. folytatják.....1.folyt./vm

évről-évre több szülő szeretné gyermekét napköziben elhelyezni, s ha a fejlesztés nem is tudott az igények növekedésével lépést tartani, az idei oktatási évben a napközis csoportok száma csaknem százal emelkedett, s így a diákok 22 százalékát el tudták helyezni napköziotthonokban.

a középiskolás diákok száma a tavalyihoz mérten 5 százalékkal nőtt, s megközelíti a 60 ezret. a főváros 123 középiskolája közül 68 általános gimnázium és 55 szakjellegű középiskola. az utóbbiak iránt egyébként rendkívül gyorsan nő az érdeklődés, s ez megszabja a további feladatokat is. a következő tanévben a főváros különböző kerületeiben újabb szakközépiskolai osztályokat nyitnak, s megkezdik nyolc szakrendszerű iskola tervezését is.

a nagyszámú beruházások, a fokozatosan megvalósuló fejlesztési tervek ellenére a következő esztendőben változatlanul sok gondal, nehézséggel kell számolniuk a pedagógusoknak és a szülőknek. a napköziotthonok befogadó képessége növelésének például korlátot szab a gyermekélelmezési konyhák hiánya. a váltakozó tanítás arányszámát is csak lépésről-lépésre tudják leszorítani, s a váltakozást előreláthatólag 1970-ben szüntethetik meg teljesen. a gyógy- és pedagógiai gondozásra szoruló gyermekek elhelyezését is csak hosszabb távlatban tudják megoldani, addig azonban átmeneti megoldásként kerületenként központi, napközis ellátást biztosító intézmények megnyitását tervezik. indokolt és jogos az a követelmény is, hogy felülvizsgálják és módosítsák a lakótelepek járulékos beruházásainak normáit, mert a tapasztalatok szerint az új negyedek iskolái ugyancsak szűknek bizonyulnak./mti/

- . -

bb 41. szebb, erőteljesebb az őszi vetés, mint az utóbbi évek bármelyikében

vid j szb ká

1963. november 4.

a heves megyei pártbizottság és a tanács vezetői nagyszámú mezőgazdasági szakember bevonásával az elmúlt napokban megbeszerte felülvizsgálták a termelészövetkezetekben az őszi mezőgazdasági munkák helyzetét. megállapították, hogy az őszi vetés minősége jobb, mint az utóbbi évek bármelyikében. a 77 800 holdon elvetett kenyérgabona már csaknem mindenhol kikelt, és a vetés sűrűsége is megfelel a követelményeknek. szépen fejlődik az árpavetés is. így a szakemberek abban reménykednek, hogy még a tél beállta előtt a gabonafélék kellően megerősödnek, s ellenállnak a hidegnek. /mti/

..-

15.35/a

- 22 -

bb 39. budapesten és gödöllőn is megkezdődtek a 6. országos tudományos diákköri konferencia tanácskozásai

t vt-ie szb gg zs

1963. november 4.

a 6. országos tudományos diákköri konferencia műszaki és vegyészeti, valamint agrártudományi szekciójának üléseit hétfőn budapesten, illetőleg gödöllőn ünnepélyesen megnyitották.

az építőipari és közlekedési műszaki egyetemen - ahol a műszaki és vegyészeti szekció tanácskozik - dr. perényi imre rektor megnyitójában hangsúlyozta: a nevelésben nagy szerep jut a kiszolgáltatottságával működő tudományos diákköröknek, amelyek lehetőséget nyújtanak arra, hogy a legtehetségesebb, legrátermettebb hallgatók tudományos munkássága kibontakozzék. a tudományos diákköri mozgalom az utóbbi években jelentős sikereket ért el. az elmúlt tanévben például csupán a műszaki egyetemeken 130 diákkör működött, több mint 800 hallgatóval. a jelenlegi konferencián a műszaki és vegyészeti szekció munkájában hét egyetem 13 fakultása vesz részt, s összesen 123 tudományos dolgozatot ismertetnek, illetve vitatnak meg. a témák között szerepelnek alaptárgyi, gépészeti, kohászati, vegyipari, építésztörténeti, s mélyépítési kérdések is.

az agrártudományi szekció a gödöllői agrártudományi egyetemen tartja üléseit. itt hét agrár-felsőoktatási intézmény hallgatói vesznek részt a tanácskozáson. „versenyen kívül”, sor kerül a varsói mezőgazdasági főiskolát és a nyitrai mezőgazdasági főiskolát képviselő diákok három-három dolgozatának ismertetésére is. az előadásokban sok olyan téma kapott helyet, amelyek a termelészövetkezetek és általában a most kialakuló nagyüzemi gazdálkodás egyes konkrét problémáinak megoldását segítik.

valamennyi szekció szerdán rendezti a tudományos ülészak záróünnepélyét, amelyen a legkiemelkedőbb dolgozatok készítőinek átadják a művelődésügyi minisztérium és a kisz központi bizottságának díjait. /mti/

..-

bb 40. országjáró népfront-autóbusz indult el szekszárdról

vid fm/tné szb fm

1963. november 4.

nétfőn szekszárdról országjáró autóbusz indult el észak-magyarország vidékeire, a hazafias népfront szekszárdi városi bizottságának kezdeményezésére. a három napos tanulmányi kiránduláson főként termelészövetkezeti gazdák és üzemi dolgozók vesznek részt. ellátogatnak többek között egerbe, miskolcra, lilla-füredre és sárospatakra. /mti/

..-

15.45/a

- 23 -

bb 42. gyermekhalált okozott a felnőttek felelőtlensége

vid fm/tné szb fm

1963. november 4.

halálos baleset történt november 3-án este tatabányán, a budapest felé vezető műuton. a felsőgallai átjárónál a gyalogosoknak csak az út fölé épített felüljárón szabad átmenniük. ennek ellenére a környék lakói a felüljárót megkerülve egy földes utat tapostak ki a műúthoz, és szabálytalanul átjártak rajta. a rendőrség drótkerítést emeltetett a földesut elzárására, de a kerítést is letaposták.

a felnőttek felelőtlenségének most egy gyermek esett áldozatául. vasárnap este két kislány át akart szaladni az uton, amikor az aluljáróból egy budapest felé haladó személygépkocsi tünt fel. az egyik kislány még meg tudott állni, a másik, a 15 éves kőrösi julia azonban a gépkocsi alá került. bár a gépkocsivezető fékezett, nem bírta a balesetet megakadályozni, és a kislány kórházba szállítás közben meghalt. a rendőrség megállapítása szerint a gépkocsivezetőt nem terheli felelősség. /mti/

..-

bb 43. vas megyében befejezték a burgonya és a cukorrépa betakarítását

vid j szb ká

1963. november 4.

vas megyében a kedvező időjárást kihasználva eddig még nem tapasztalt szorgalommal dolgoznak a közös gazdaságok. a szorgalmas munka, valamint a jó szervezés eredményeként hétfőre meggyeztették a burgonya és a cukorrépa betakarításával, és a kukoricának is már 87.7 százalékát letörték. a betakarításhoz mindenütt nagy segítséget nyújtottak a családtagok, fiatalok és az üzemi dolgozók. /mti/

..-

bb 44. munkásmozgalmi veteránok és régi párttagok találkozója szekszárdon

vid fm/tné szb fm

1963. november 4.

a tolna megyei, valamint a szekszárdi városi és járási pártbizottság hétfőn találkozót rendezett mintegy 40 régi párttag és munkásmozgalmi veterán részvételével. a meghívottakat szóczó józsef, a megyei pártbizottság első titkára és szabópál Antal, a megyei tanács vb. elnöke köszöntötte. a találkozó résztvevői hosszan elbeszélgettek egykori élményeikről, mostani életükről. /mti/

..-

16.07/a 16⁴⁰

- 24 -

MW

bb 45. távirati jókívánságok az űrhajós házaspárnak

i kf/kf szb -cz

1963. november 4.

az utóbbi néhány napban megnövekedett a központi táviróhivatal moszkvai munkahelyének a forgalma. a hivatalos küldemények között több olyan kedveshangú távirat is akadt, amelyet a budapesti és a vidéki üzemek, uttorőcsapatok, az űrhajósok nevét viselő szocialista és munkabrigádok, stb. adtak fel a szovjet fővárosba a nagy nemzetközi esemény, tyereskova és nyikolajev házassága alkalmából.

a táviróhivatal összesítése szerint csaknem száz üdvözlőtáviratot továbbítottak budapestről a nyikolajev házaspárnak. /mti/

..-

bb 46. megnyilt az iparművészeti vállalat új reprezentatív üzlete

t tó/tr szb vg

1963. november 4.

évről-évre növekszik az iparművészeti vállalat termékei iránt a kereslet. a vállalat kereskedelmi forgalma 1955-ben 21, 1958-ban 64 millió forint volt, az idén pedig előreláthatólag eléri a 88 millió forintot. különösen megnőtt a kereslet az iparművészeti lakberendezési cikkek iránt. az iparművészeti vállalat által gyártott lakberendezési cikkeket és tárgyakat eddig szétszórta, különböző szaküzletekben árusították. a kereslet növekedése indokoltá tette egy iparművészeti lakás-berendezési bolt megnyitását. ezt a célt szolgálja az a most elkészült szaküzlet a kossuth lajos utca 17 szám alatt, amelyet hétfőn mutattak be a sajtó képviselőinek, és keddtől a vásárlók számára is megnyílik. az iparművészeti lakberendezési bolt, - amelyet több hasonló megnyitása követ majd az ország nagyobb városaiban - szoros kapcsolatot kíván teremteni a lakossággal oly módon, hogy rendszeresen új és új bemutatókkal, elvi- és gyakorlati szaktanácsadásal áll az érdeklődők rendelkezésére. az új boltban a korszerű otthon tartozékait válogatták össze. ilyenek például a szövött textilanyagok, a nyomott és kézzelfestett függönyök, kézzel festett faliképek és terítő, varrott- és kötött faliképek, rackaszőnyegek, heverők, zsurasztal, fotel, szekrény, varia-könyvespolc, italszekrény, valamint sok-sok kerámia és lámpa. /mti/

..-

16.40/a

- 25 -

MW

bb 47. ünnepi megemlékezések a felsőoktatási intézményekben a nagy októberi szocialista forradalomról

i vt/gg szb zs

1963. november 4.

a nagy októberi szocialista forradalom 46. évfordulója alkalmából az építőipari és közlekedési műszaki egyetemen hétfőn műsoros ünnepséget rendeztek, amelyen dr. rados kornél tan-
székvezető egyetemi tanár, az egyetem pártbizottságának tagja méltatta beszédében az októberi forradalom történelmi jelentőségét.

a budapesti műszaki egyetemen kedden rendeznek ünnepi megemlékezést. itt dr. csáki frigyos rektorhelyettes, az egyetem pártbizottságának tagja mond beszédet. a műsorban az egyetem művészeti csoportjai működnek közre. kedden ünnepélyesen megkoszorúzzák az egyetem kertjében levő szovjet hősi emlékművet is.

szerdán az évforduló alkalmából a marx károly közgazdaságtudományi egyetemen, az eötvös loránd tudományegyetemen és a gödöllői agrártudományi egyetemen rendeznek ünnepséget. /mti/

--

bb 48. vass istvánné,

k szb zs

1963. november 4.

az országgyűlés elnöke hétfőn fogadta a magyar újságírók országos szövetsége belpolitikai szakosztálya vezetőségének tagjait és tájékoztatta őket az időszerű kérdésekről. /mti/

--

bb 50. a beszélő köntös színpadon

i bi/tr szb fm

1963. november 4.

az állami déryné színházban kertész lászló rendező irányításával hétfőn megkezdődtek mikszáth kálmán: beszélő köntös című regénye színpadi változatának próbái. a dramatizálás hubay miklós és varga balázs munkája, a kísérőzenét vass lajos szerezte. a darabot december 15-én tolna megyében mutatja be a színház, majd a főváros különböző művelődési otthonaiban is játssza a budapesti ifjúsági előadássorozatban. az előadás egyik érdekessége, hogy a cselekmény 20 képben, egy képeskönyv lapjai keretében elevenedik meg. a képeket két hajdu cseréli a kisbíró inté-
sére. a háromtagú zenekar összetétele is szokatlan: cimbalom, hegedű, és nagybőgő. a főbb szerepeket temes gábor, fehér tibor, puskás tibor, rónaszéky andrás és bocskai iza alakítja. a díszleteket cselényi józsef, a jelmezeket rímanóczy yvonne tervezte. /mti/

--

16.45/a

- 26 -

mg

bb 49. a bukaresti állami tartományi színház igazgatónője és főrendezője budapesten

i bi/tr szb fm

1963. november 4.

victoria dinu, a bukaresti állami tartományi színház igazgatónője és teodorescu gheorghe, a színház főrendezője az állami déryné színház vendégeként tíz napos látogatásra budapestre érkezett. a román színházi szakemberek a déryné színház munkájával ismerkednek, megtekintik budapesti és vidéki előadásait és tanulmányozzák a főváros színházi életét. /mti/

--

bb 51. november 6-án és 7-én ünnepi műsor a rádióban és a televízióban

i s/gk szb fm

1963. november 4.

a nagy októberi szocialista forradalom 46. évfordulója alkalmából november 6-án és 7-én ünnepi műsort sugároz a magyar rádió és televízió. november 6-án este a kossuth-adó és a televízió helyszíni közvetítést ad a magyar állami operaház erkel színházában megrendezendő diszlelőadásról.

november 7-én a magyar rádió „ünnepi változatok” című műsorában emlékezik meg a nagy októberi szocialista forradalomról. prózával, zenével, verssel és színművel idézik fel az 1917-es oroszországi eseményeket. elhangzik majd lion feuchtwanger „patyomkin cirkáló” című elbeszélése. a rádiószínház pedig bemutatja a nagibin szovjet író elbeszéléseiből készült hangjátékot - a visszhang titkát.

a televízióban november 6-án este sugározzák jurij nagibin „felneveltek iskolája” című elbeszéléseiből készült tv-játékot. a történet egy fiatal tanárnőről szól. a főbb szerepeket domján edit, koncz gábor és kőmives sándor játssza. a darab rendezője szőnyi sándor.

november 7-én, csütörtökön a „nagy siker volt...”, sorozat keretében műsorra tüzik a „csapajev” című, magyarul beszélő szovjet filmet. délután emlékműsört sugároznak a tu-repülőgépek „szülőatyjának”, tupoljev akadémiusnak 75. születésnapja alkalmából. a film-összeállítás bemutatja az orosz-szovjet repülés hőskorát, a keleti front gigászi küzdelmeit és a háboru utáni fejlődést, amelynek során a szovjet polgári légiforgalom a nemzetközi élvonalba került. /mti/

--

16.50/a

- 27 -

mg

bb 53. afrikai levegő érkezett: 22-25 fokos meleg az alföldön - egyelőre tart a rendkívüli enyheség

1 cs/gg sub ká

1963. november 4.

szokatlan enyheséggel köszöntött be a november: már elsején és másodikon 1.2 fokkal, harmadikon 2.5, hétfőn, negyediken pedig csaknem 5 fokkal haladta túl a napi középhőmérséklet az időszaknak megfelelő átlagszintet. az 1870 óta jegyzett hőmérsékleti adatok arról tanuskodnak, hogy november első napjai 1926-1927 és 1928 -ban voltak hasonlóan melegek, sőt ennél is valamivel melegebbek, amikor a nappali hőmérséklet általában meghaladta a 20 fokot. az 1928 november 2-án mért 22.2 fok tartja azóta is a budapesti rekordot. az ország déli területein nyilván akkor is melegebbek voltak, minthogy most a hétfői maximumok budapesten „csupán”, 19 fokig emelkedtek, viszont kecskeméten 22, békéscsabán 23, szegeden pedig 25 fokot mutattak a hőmérők.

a rendkívüli enyheség okairól szólva a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán elmondották, hogy erős nyugat-európai ciklon elülső oldalán nagytömegű afrikai levegő érkezett déli széllel közép-európa fölé. a légcseré nyomán szombaton csaknem az egész ország kapott kisebb esőket, nagykőrös határát zivatar pásztázta végig. vasárnap már csak harminc állomás jelzett kisebb fűtőesőt. a többnyire verőfényes, szép időben ország-szerte 17-18, délkeleten 21 fokig emelkedtek a maximumok. az északi területek sokáig ködben maradtak, s így többhelyütt csak 10 fok körüli, budapesten 14 fokos maximum alakult ki. hétfő, viszont a ködbe burkolózott miskolc 14 fokos maximumával az ország leghűvösebb pontja volt.

a rendkívüli enyheség a jelek szerint egyelőre tart. a szomorkás, őszei verőfényt azonban helyenként megkurtítják a ködök, felhőátvonulások, esetleg fűtőesők, vagy zivatarok. az ország északkeleti vidékein kedden 13-16, általában pedig 17-20 fokos maximumokra számíthatunk. /mti/

..-

bb 56. közlekedési balesetek

1 bc/tm szb zs

1963. november 4.

ittasan vezetett motorkerékpárt a 8. kerületben zágosta istván 42 éves budapesti lakos. a mező imre ut 66. számú ház előtt a járdaszegélynek ütközött, és felborult. súlyos sérüléssel kórházba szállították. a motorostól bevonták vezetői jogosítványát.

/folyt.köv./

Mo

bb 56. /közlekedési... 1. folyt./- szb

a 18. kerületi vöröshadsereg utja 45. számú ház előtt stefik istván 27 éves budapesti lakos figyelmetlenül ment át az utas-ten. egy motorkerékpár elütötte a vigyázatlan gyalogjártót, majd a motoros egy álló autóbusznak ütközött. stefik istván súlyosan, szegedi istván, a motorkerékpár vezetője könnyebben megsérült.

a 13. kerületi ujbpesti rakpart 1-3. számú ház előtt ujlaki józsef 53 éves budapesti lakos szabálytalanul fordult be személygépkocsijával. a gépjármű oszlopnak ütközött; ujlaki józsef súlyosan, ujlaki józsefné, aki a személygépkocsiban utazott, könnyebben megsérült.

a 19. kerületi kossuth tér és vörösmarty utca torkolatánál molnár jános 24 éves budapesti lakos kerékpárjával - az elsőbbségadás elmulasztása miatt - összeütközött egy 50-es villamos-sal. a vigyázatlan kerékpáros súlyosan megsérült. /mti/

..-

bb 58. november 7-én avatják szatymaz új művelődési otthonát

vid fm/tné szb fm

1963. november 4.

új művelődési otthonnál gazdagodott a csongrád megyei szatymaz község. a korszerű épület a berendezéssel együtt mintegy 2 millió forintba került. nagyterme 266 személy befogadására alkalmas. a klubhelyiségben rádió, televízió, magnetofon várja a látogatókat. a szatymaziak az új művelődési otthon felépítését mintegy 50 000 forint értékű társadalmi munkával segítették. a felavatásra november 7-én, a nagy októberi szocialista forradalom évfordulójának napján kerül sor. /mti/

..-

bb 59. az év végéig még három képzőművészeti tárlat nagykanizsán

vid fm/tné szb fm

1963. november 4.

az év utolsó hónapjaiban három képzőművészeti tárlat nyílik nagykanizsán. a nagy októberi szocialista forradalom 46. évfordulójára rendezik meg a város művelődési házában a megye képzőművészeinek kiállítását. december első felében a képcsarnok vállalat rendez bemutatót festményekből, grafikákból, iparművészeti alkotásokból. a harmadik kiállításon a nemzeti galéria gyűjteményéből összeállított anyag, a 20. századi magyar festők művei szerepelnek. /mti/

..-

17.00/a

- 29 -

Mo

bb52. kiállítás az otthon áruházban

t tó/tr szb vg

1963. november 4.

az általános ruházati ktsz hétfőn a rákóczi uti otthon áruházban kiállítást nyitott legújabb termékeiből. ötven olyan háztartási cikket - különféle védőhuzatokat, tárolózsákocskákat - mutatnak be, amelyeket eddig általában hiába kerestek az üzletekben a közönség. a november 16-ig megtekinthető kiállítást felhasználják közvéleménykutatásra is és a vásárlók javaslatai alapján tovább bővítik a választékot. /mti/

--

bb 54. kiállításon mutatják be a jövő évi lakástextileket

t tó/te szb vg

1963. november 4.

az iparművészeti tanács és a lakástextil vállalat rendezésében hétfőn az iparművészeti muzeumban megnyitott az 1964. évi lakástextilek szakmai bemutatója. a lakástextil vállalat öt gyáregysége 34 új típust, 94-féle mintában állít ki. a színek között nyolc típus, 26-féle minta, 87 fajta színben található. a butorszövet választék 21 típussal, 53 új mintával és 245 féle színnel bővült.

a szakmai bemutatót Lehr Ferenc könnyűipari miniszterhelyettes nyitotta meg. az érdeklődők 14-ig, hétfő kivételével naponta 11 és 19 óra között tekinthetik meg a kiállítást. /mti/

--

bb 55. 45 000 látogatója volt a muzeumi hetek baranyai kiállításainak

vid fm/tné szb zs

1963. november 4.

baranyában a hétfőn zárult muzeumi hetek kiállításainak 45 000 látogatója volt. a megye 13 községében a táj történetét bemutató vándorkiállítást és 21 községben muzeumi ismeretterjesztő előadást is rendeztek. /mti/

--

bb 57. korszerű postahivatal nyílt pestimrén

i kf/kf szb vg

1963. november 4.

a pestimrei postahivatal eddig egy magántulajdonban levő kis házban működött, szűk, zsúfolt helyiségeiben azonban az egyre növekvő forgalmat nem tudták lebonyolítani. ezért a Marx Károly utca 9. számban mintegy 2 és félmillió forintos költséggel új postahivatalt építettek és rendeztek be.

a peremkerületek egyik legmodernebb postahivatalát hétfőn délután ünnepélyesen adták át rendeltetésének. /mti/

--

17.07/a

- 30 -

Me

bb 60. Lengyel és magyar színművészek találkozója a lengyel olvasóteremben

t bi/tm szb sr

1963. november 4.

a hazánkban tartózkodó halina kossobudzka érdemes művész, a varsói kortárs színház tagja és józsef talarczyk, a szeceni operett-színház zeneigazgatója hétfőn magyar színművészekkel találkozott a lengyel olvasóteremben. a megjelenteket Jan. J. bystrzycki, a lengyel olvasóterem igazgatója köszöntötte. egri István, a thália színház rendezője beszámolt lengyelországi tanulmányutjáról. utána a lengyel és magyar művészek közös színházi kérdésekről beszélgettek. /mti/

--

bb 61. várostörténeti konferencia kezdődött győrött

vid tné öszb sr

1963. november 4.

egyetemi tanárok, történészek, régészek és levéltárosok várostörténeti konferenciája kezdődött győrött a magyar történelmi társulat és a győri xantus jános múzeum rendezésében.

a kétnapos konferencián a szakemberek megvitatják és felülvizsgálják a győr történetéről eddig megjelent műveket. a tapasztalatok felhasználásával készítik majd el a város több kötetre tervezett tudományos és marxista szemléletű monográfiáját.

a tanácskozás első napján a konferencia résztvevői meghallgatták Lengyel Alfréd: a középkori Győr, Jeney Ferenc: Győr a 16.-18. században, Sárny István: a kapitalista Győr és David Lajos: Győr a két világháború között című referátumát. az előadásokat vita követte. /mti/

--

17.20/a

- 31 -

Me

bb 62. budapestre érkezett a lengyel állami tervhivatal elnöke

t sl/j szb -cz

1963. november 4.

hétfőn délután a két ország közötti gazdasági kapcsolatok megvitatására budapestre érkezett stefan jedrychowski, a lengyel egyesült munkáspárt politikai bizottságának tagja, a lengyel állami tervhivatal elnöke.

fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent apró Antal, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, erdélyi károly külügyminiszterhelyettes, vályi péter, az országos tervhivatal elnökének első helyettese, kincses istván kohó- és gépipari miniszterhelyettes, lőrincz imre, nehézipari miniszterhelyettes. ott volt henryk grochulski, Lengyelország budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete. /mti/

--

bb 63. melita lorkovics jugoszláv zongoraművész nő magyarországi vendégszereplése

i ol/gg szb sr

1963. november 4.

melita lorkovics jugoszláv zongoraművész nő vendégszereplésére hazánkba érkezett. a művész nő november elején hatvanban és nagykanizsán szerepel, 15-én pedig a máv szimfónikusok harmadik bérleti hangversenyén a budapesti zeneakadémián beethoven g-dur zongoraversenyét játssza. /mti/

--

bb 64. dunszt mária, az operaház magánénekes

i ol/gg szb sr

1963. november 4.

vasárnap nyugat-németországba utazott. két oratórium-hangversenyen lép fel gelsenkirchenben. műsorán rossini stabat mater és gluck te deum című műve szerepel. /mti/

--

18.20/a

- 32 -

bb 65. szabó csilla zongoraművész nő és kubinyi attila hegedűművész az ndk-ba utazott

i ol/gg szb sr

1963. november 4.

szabó csilla zongoraművész nő és kubinyi attila hegedűművész az ndk-ba utazott. november 16-ig neubrandenburgban vendégszerepelnek. /mti/

--

bb 66. henryk czyz vezényli november 7-én a magyar állami hangversenyzenekart

i ol/gg szb sr

1963. november 4.

november 7-én a magyar állami hangversenyzenekar ünnepi koncertjén henryk czyz neves lengyel karmester vezényel. közreműködik solymos péter zongoraművész. a műsoron bach-fitelberg: air, penderecki: hiroszima emlékezetére /magyarországi bemutató/, honegger: concertino zongorára és zenekarra, ravel: pavane, ránczi györgy: pomádé király-szvit című műve szerepel. /mti/

--

bb 67. fodor gábor akadémikus

k ms/gk szb zs

1963. november 4.

hétfőn helsinki utazott, ahol több előadást tart. /mti/

--

bb 68. lengyel történész magyarországon

k ms/gk szb zs

1963. november 4.

stanislaw herbst lengyel történész professzor a magyar történelmi társulat meghívására hazánkba érkezett. a lengyel tudós részt vesz a győri várostörténeti konferencián. /mti/

--

bb 69. osztrák újságíró delegáció

gg szb sr

1963. november 4.

érkezett hétfőn budapestre, a kulturális kapcsolatok intézetének meghívására. a „die presse”, „die furche”, a „volksstimme”, az „arbeiter zeitung”, és az osztrák távirati iroda /apa/ kulturális rovatvezetői a magyar kulturális élettel ismerkednek. /mti/

--

18.25/a

- 33 -

bb 70. időjárásjelentés

gk szb la

1963. november 4.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. november 4-én, hétfőn 19 órakor:

enyhe idő, futó esők

várható időjárás kedd estig:

változó mennyiségű felhőzet, több helyen futó eső, egy-két helyen zivatar. mérsékelt, időnként élénk, déli, délnyugati szél, enyhe idő. várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden északkeleten 13-16, máshol 17-20 fok között. /mti/

--

bb 71. szovjet filmdelegáció érkezett budapestre

t s/gk szb la

1963. november 4.

a szovjet filmnapok alkalmából hétfőn este szovjet filmdelegáció érkezett moszkvából budapestre. a küldöttség tagjai szamszon szamszonov, a bemutatásra kerülő „optimista tragédia”, című film rendezője, larisza luzzina, a szovjet színésznemzedék egyik legtehetségesebb igérete, a moszkvai filmművészeti főiskola hallgatója, a delegáció harmadik tagja, vszevolod szanajev, az „optimista tragédia”, egyik főszereplője kedden érkezik budapestre.

a szovjet filmküldöttséget a ferihegyi repülőtéren papp sándor, a művelődésügyi minisztérium filmfőigazgatóságának vezetője és v.a. guszjev, a budapesti szovjet nagykövetség tanácsosa fogadta. a magyar filmművész szövetség nevében várkonyi zoltán és rényi tamás filmrendező köszöntötte a vendégeket.

a küldöttség kedden este részt vesz a vörös csillag film-színházban a szovjet filmnapok megnyitó diszertadésán. /mti/

--

20.30/- szb

-34-

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 6-7. Telefon: 169-400, 169-600

A szerkesztését és kiadását a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1963. november 5.

bb 1. a mozikban is bemutatják a „honfoglalás”, című tv-filmet

i s/tm szb fm

1963. november 5.

a „honfoglalás”, című tv-filmet a mozi- a közönség kívánságára - januárban a filmszínházakban is műsorra tűzi. a filmet a mozik két részben mutatják be. /mti/

--

bb 2. a marxizmus-Leninizmus klasszikusainak művei a kossuth könyvkiadónál

i bi/tr szb fm

1963. november 5.

a marxizmus-Leninizmus klasszikusainak több munkája jelenik meg a közeljövőben a kossuth könyvkiadónál. marx-engels műveinek 20. kötetében a központi helyet engels: anti-dühring és a természet dialektikája című művei foglalják el.

az új Lenin-sorozatban lát napvilágot Lenin összes műveinek második kötete, amely az 1895-1897. évekből származó írásokat tartalmazza.

Lenin halálának 40. évfordulójára jelenik meg a Lenin-az ember című kötet, amely szovjet emberek, a nemzetközi munkásmozgalom régi harcosai és magyar kortársak Leninről szóló visszaemlékezéseit köti csokorba. /mti/

--

bb 3. pótolják a győr megyei folyók halállományát - az idén 52 mázsa pontyot helyeztek ki a horgászok

vid j szb ká

1963. november 5.

győr megyében 3000 horgász hódol szenvedélyének. a rába, a rábca, a kis-duna, a marcal, a répce és az iparcsatorna mentén a kora hajnali óráktól késő estig mindennap több százan horgásznak. a fogási napló eredményei azonban azt bizonyítják, hogy a győr megyei vizeken évről-évre kevesebb hal akad horogra.

/folyt.köv./

- 1 -

me